

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház. I. emelet.
Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája. hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Ami mindig aktuális.

Olvásóink könnyen zavarba jönnének, ha e sorok címét kérdésbe foglalnók és feladatul adnók, a melyre felelni kell, mert biz van elég dolog városunkban, ami mindig, de mindig aktuális. Ilyen téma például, amely régi, de új marad, városunk tisztasága, pardon tisztálatsága, amely immár a közel jövőben országos nevezetességgé lesz. Nincs hét, hogy ne kapjunk panaszok levelet polgártársainktól, amelyben elpanaszolják utcáik elhanyagolt voltát, azt a sok szennyet, piszkot, port, amely utcáinkban meggyülemlik és amelyet nem takarít el senki addig, míg nem jön egy jótékony eső, amely elmosza. Mi, a magunk részéről, nem lepődünk meg e sorokat olvasva, annyira megszoktuk, de a csodálkozás fog el bennünket, ha látjuk, milyen kimondhatatlan türelemmel tűri el városunk lakossága, hogy adójáért nem kap ellenszolgáltatást, sőt, olyat is tesznek, ami egészségének megrontására szolgál.

Az ember, ha elgondolkozik ezen állapotokon, valóban alig állja meg, hogy ne gondoljon végtelen indolenciára, amely mármár a tervszerű negligálásba csap át, mert különben kell, hogy foganata legyen a sokszoros és nyomatékos felszólalásnak, mely városunk és utcáinak tisztaságáért érdeklődő felhangzott és nyomtatásban e lapok hasábjain megjelent. Lehetetlen, hogy olyan kellemtelenséget, amely egyaránt sújt mindenkit — még a városi hivatalos ész letéteményeseit is, mihelyt elhagyják hivatalos helyiségeiket — ne iparkodjanak elhárítani most, amikor a tudósok és laikusok egyaránt hirdetik a porban és piszkokban rejlt baci-lusokat és ezeknek káros hatásait, amikor a belügyi kormány falragaszokon hirdeti, hogy

a tüdőbajoknak előidézője és terjesztője a por és piszok.

A közelmúltban még bámulunk is kellett azon látványon, a mely a közgyűlésen szemünk elé tárult, látván, milyen egyértelműséggel utasították el egyik polgártársunk felebvezését, amelylyel megakarták szabadítani a Borrévet a benne felgyülemlett és napról-napra megújuló szeméttől. Hogy fogadták el a tanács elutasító indítványát! Miatha arról lett volna szó, hogy a városi pótdátot le kell szállítani.

Nem folytatjuk tovább a témát, amely kimeríthetetlen. Nem folytatjuk, mert már lemondunk a reményről, hogy e téren sikereket érhetünk el. Hogy most szóvá tettük, az csak azért történt, mert olvasóinknak be akarjuk mutatni, hogy panaszok leveleiket megkaptuk és nem vagyunk olyan nagy urak, mint a tanácsbeliek és foglalkozunk polgártársaink ügyes-bajos dolgaival egy jobb jövő reményében.

X.

Helybeli és vidéki hírek.

Ő Felsége a király születésnapja. Mint minden évben, úgy az idén is a régi kegyelettel ülte meg városunk lakossága augusztus hó 18-át, dicsőségeseen uralkodó királyunk születésének évfordulóját. A középületek zászlódszít öltöttek, a templomban ünnepi istentiszteleteket tartottak és a szónokok meleg fohászkokban kérték a Mindenhatót, nyújtsa hosszúra urunk királyunk életét és juttasson neki derűs öregeséget a sok fájdalom után, amely érte.

Kitüntetés. A hivatalos lap mult esütörtöki száma közli, hogy Ő Felsége a király személye körüli magyar minisztere előterjesztése folytán *id. Szutrély Lipót* bajai ügyvédnek a közügyek

körül kifejtett hosszas és buzgó működése elismerésül a királyi tanácsosi czímet díjmentesen adományozta. *id. pető Szutrély* Lipótnak, a helybeli takarékpénztár igazgatójának, az ügyvédi kamara alelnökének és a szabadelvűpárt elnökének ezen újabb kitüntetése megérdemelt méltánylása azon sikereiben gazdag tevékenységnek, melyet a kitüntetett évek hosszú során át törhetetlen buzgalommal a közügyek mezején kifejt. Nem létezik városunkban mozgalom, a mely *id. Szutrély* Lipót nevével szorosban egybeforrvá ne volna és mint a szabadelvű párt elnöke és kipróbált, hűséges bajnoka válságos időkben is győzelemre juttatta a párt zászlóját. — A gratulációk nagy seregéhez lapunk is hozzácsatolja a maga őszinte szerencsekívánatait.

Szent István napot a „*bajai lövészegyesület*” a hagyományos módon ünnepelte meg. Volt díjlövészet, díjtekvés és este táncmulatság. A díjlövészetről más helyen emlékezünk meg. A táncmulatság nagyon szépen sikerült. Este 9 órakor kigyultak a színes lámpionok és ekkor vette kezdetét a tánc a fényesen kivilágított táncteremben. — A jelen volt szép hölgyek lankadatlan hévvel táncoltak hajnalig. A négyest 30 pár táncolta. — Dacára annak, hogy a lökért az egyedüli nyári mulatóhely, feltűnő, hogy kereskedőink és iparosaink, kik lakosságunk jórészt kepezik, oly kevéssé látogatják e szép mulatóhelyt.

Eljegyzés. *Dr. gyulai Gaal* István zombori ügyvéd eljegyezte *Hauke* Imre zombori polgármester bájós és kedves leányát *Ilna* urhölgyet.

Színház Baján. Pesti *Ihász* Lajos, a szabadkai színikerület megválasztott igazgatója előadásait — mint értesülünk — már szeptember hó 1-én kezdi meg ideiglenesen városunkban. Az érdemes színigazgatót és kitűnő társulatát közönségünk meleg pártfogásába ajánljuk.

Átelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Láng* A. József, zombori főgymnasiumi tanárt, a kiváló költőt és lapunk kedvelt munkatársát hasonló minőségben a balassa-gyarmati főgymnasiumhoz helyezte át.

T Á R C Z A.

Látogatás lady Stanhope Eszternél.

(Részlet *Lamartine* „*Utazás a Keleten*” cz. művéből. — A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárczája.

Egy a kelet minden vidékén eltöltött vándorélet után lady Stanhope Eszter elvégre egy majdnem megközelíthetetlen magányban állapodott meg, a libanoni hegysek egyikén, Saïde, a hajdani Szidon szomszédságában. Abdala pasa, a Saint-Jean d'Acreei pasa, ki iránta a legnagyobb tisztelettel és feltétlen hódolattal viseltetett, egy kolostor romjait és a druzok által lakott Dgioun falut engedé át neki. Itt több házat épített, melyeket magas fallal vett körül, hasonlóan a mi középkori erődítményeinkhez: itt mesterségesen gyönyörű kertet alkotott a törökök módjára; külön-külön virágos kertet és gyümölcsöst, szőlőlugasokat és szobrokkal és arabeszk festményekkel diszített kioszkokat, márványcsatornában folydogáló vizeket, a kioszkok kövezetének közepette vizeseket és narancs, füge és citrom boltiveket. Itt lady Stanhope néhány évet teljes keleti fényezésben élt át, környezve nagyszámu europai és arab dragoman által, számos asszonyi kísérettől és fekete rabszolgáktól, folytonos barátságos, sőt politikai érintkezésben a portyával, Abdala

pasával, valamint Beschir emírral, a Libanon urával, különösen pedig a syriai és bagdadi sivatagok arab scheikjeivel.

Nemsokára, akkor még jelentékeny vagyona, a távolléte által sokat szenvedett ügyeinek ziláltsága folytán kisebbedett és csakhamar egy harmincz vagy negyvenezer franknyi járadékra volt utalva, mely azonban még mindig elegendő volt azon életmód szükségleteinek fedezésére, a melyet lady Stanhope ezen országban fenntartani volt kénytelen. Időközben azon személyek, kik Európából magányába elkísérték, részint meghaltak, részint eltávoztak, az arabok barátsága, melyet szüntelen ajándékokkal és fényűzéssel kellett ébren tartania, meghidegült: az érintkezések kevésbé gyakoriak lettek és lady Eszter nemsokára azon teljes elszigeteltségbe jutott, a melyben én magam is találtam; de ép e viszonyok között mutatta ki jellemének hősiességét minden erélyét, lelkiületének szilárd elszántságát. Távolról sem gondolt arra, hogy hazájába visszatérjen; nem fájlalta sem a világot, sem a multat és nem törte meg sem a magány, sem szerencsétlensége, sem az agg korra való kilátás és az élők feledése; egyedül maradt, úgy miként jelenleg is van, könyvek, újságok és levelek nélkül Európából, barátok, és személyhez ragaszkodó szolgák híján, pusztán néhány négeremőtől és néhány néger gyermektől, valamint

bizonyos számu arab földmivestől környezve, kik kertjét és lovait gondozták és személyes biztonsága felett ügyeltek. Keleten szétlétben hitték és személyes érintkezéseim vele magamat is megerősítettek ebben a hitben, hogy lelkének és elszántságának természetfeletti erejét nem egyedül jelleméből, hanem tulzott vallásos eszmékből meríti, a melyekben az Európából származott illuministák tana elegendően feltalálható bizonyos keleti dogmákkal, főleg pedig a csillagászat csodaival. — Bármiként legyen is azonban, lady Stanhope nagy nevet képviselt a Keleten és nagy csodálat tárgyát képezte Europa részére. Minthogy oly közel voltam, hozzá, látni óhajtottam; magányra és elmékedésre hajló gondolatai láthatólag annyira rokonszenveztek saját gondolataimmal, hogy örömmel ragadtam meg az alkalmat megvizsgálandó, voltaképp miben is találhatunk fel közös érintkezési pontokat. De semmi sem nehezebb egy europai részére, mint hozzá bebocsátást nyerni; megtagad minden érintkezést angol utazókkal, nőkel, sőt még családjának tagjaival is. Így tehát kevés reményem volt, hogy magamat neki bemutathassam, különösen mivel ajánló levél felett sem rendelkeztem; mindazonáltal tudván azt, hogy néhány távoli érintkezést tart fenn a palesztinai és a mesopotamiai arabokkal és hogy egy ajánlat az ő kezéből későbbi kóborlásaim közepette kiváló haszonnal járhat

A FERENCZ JÓZSEF keserűviz

az egyedül elismert kellemes izü természetes hashajtószert.

Ott bent, a legsűrűbb vadonban,
Hol örökös a mély homály,
Hol néma csend és nyugalom van
S ember csupán elvetve jár:
Hová csak néha jut a napfény
Az összenőtt fák sudarán,
Ott él magdát homályba rejtve
Ma is a csöbös Vadleány,
Az a bübös Vadleány!

Vándor, a kit a rengetegbe,
A mély vadonba visz utad,
S hallasz sikolyt hosszan, rezege
Suhanni át a fák alatt,
Fődd be füled, ne halld e hangot:
A Vadleány szivedre les!
Vesztedre tör! Hangját ha hallod:
Takarod el arcod, fuss, siess!
Ne halld e hangot, fuss, siess!

Ime egy-két bizonyága, mért vonzodom az Ön szép verseihez, kedves Költőtársam! Tiszta kristályokban látom, ami szép az emberben. És vonzodom e kedves versekhez, mert a legmélyebb forrásból buzogják fel az — életet! A bánat, a szenvedő szeretet legmélyebb forrásából. S míg látom a gyűlölet és bosszú konkolyhintést — kiengesztelődik lelkem e kedves könyv igazságainál, hogy az irigy bűn veszőlyt hozhat, de nem fog ki a szeretet hatalmán, mely holtan is áldást terem s üdit embert és állatot!

Isten áldását kéri kegyedre tisztelő barátja

Láng A. József.

Nyilttér.*)

Borivóknak, kik a bort savanyúvízzel szedik, retik vegyíteni, min'ennek a út!

WATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legtisztább órvíz
SAVANYÚVÍZ

Előnyök: E víz közömbösíti a bor savát és az italnak felelő kellemes, ingerlő mellékzét ad, annélkül, hogy a t. fokozata festene.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztő.

HIRDETÉSEK.

Eladó.

A bajai 3980. sz. hetétben a Pesti-uton Schizler Jakab és Ungár Erneszt fekvősegek közt fekvő 1074 □-öl nagyságú

szántóföld.

Bővebb tudósítást ad a tulajdonos (Sóház-utca 136 szám alatt.)

Heimbürger János.

Dr. Farkas Gyuláné

felsőbb leánynevelő intézete és internátusa
Budapest, IV. Ferencz József rakpart.

Magasabb tanfolyam a polg. vagy felsőbb leányiskola tananyagát már elvégzett leányok részére. Magyar, német, francia, angol irodalom, esztétika, műtörténet, neveléstan, történelem, természet tudományok stb. Kiváló tanerők. Előkelő színvonal. Kezd. Szeptember hó 5-én.

Felvétnak benllakók, félbenllakók és bejárók. Teljes ellátást, ismétlő órákat zene- és nyelvtanítást oly leányok is nyerhetnek, kik más tanintézetet látogatnak, valamint magántanulók is.

Beiratás naponta d. u. 3—4-ig. Felvilágosítással levélileg is szívesen szolgálunk.

Hirdetmény.

Folyó évi szeptember hó 1-én délelőtt 9 órakor a **rasztinai** uradalomnál (posta- és vasúti állomás Gákova) nyilvános árverés útján

1 db. 5 éves
1 db. 7 éves
2 db. 8 éves
1 db. 10 éves
és } részben hasas, részben meddő kancza, és
1 db. 9 hónapos és } mén csikó
1 db. 10 hónapos

fog eladatni.

Urad. intézőség.

9056. sz. tkv. 1901.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést **Sörös Martonné** hagyatéka végrehajtási joghatálya alá bíró önkéntes árverési ügyben a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó bajai kir. járásbíróság területén levő a felső-szent-iváni 846. sz. tkvből szerkesztett 148. sz. betétben A I. 1—2 svrsz. 509. és 510. hrsz. fent nevezett örökösök nevében álló 248. ö. i. sz. házass. btelelekre 672 korona kiküldési árban ezennel hivatalból elrendeli és arra Felső-Szent-Iván község házánál 1901. évi szeptember hó 20-ik napjának d. e. 10 óráját kitűzi, a midőn a fennebb körülírt ingatlan 400 koronán alól eladatni nem fog.

Árverezők tartoznak a kiküldési ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes papírban kiküldöttnek átadni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Baján, 1901. évi július 16-án.

Temmer,

kir. járásbíró.

8372. sz. tkv. 1901.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést **Dr. Feher János** bajai ügyvéd végrehajtónak, **özv. Vö Imréné szül. Papp Ilona** mint kiskorú **Vö József és Vö István** t. és t. gyámja végrehajtást szenvedők ellen 500 korona tőke, ennek 1901. évi január hó 1-től járó 8% kamatai, 71 korona 84 fillér eddigi, 25 korona 75 fillér ezuttal és a még felmerülendő költségeknek, nem különben esatlakozott **Dr. Bruck Samu** ügyvéd 126 kor. 60 fillér tőke és jár., **Papp András** 60 kor. tőke és jár., **Dr. Kemény Zsigmond** 7 kor. 10 fillér és jár. valamint néhai **Kling András** hagyatéka tömege 120 korona tőke és jár. követelésük kielégítése végett az 1881. LX. tet. 144. és 146. §-ai alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó bajai kir. járásbíróság területén levő a bálmonostori 1301. sz. betétben A. 1. sorsz. 5935. hrsz. a. felvett **Vö Imre** nevén álló szántóra 270 horona, — 2. a bálmonostori 1319. sz. betétben A. I. 1—4 sorsz. alatt 658/1, 658/2, 659/1 és 659/2 hrsz. 335. sz. **Vö Imre** nevén álló házass. btelelekre 334 korona kiküldési árban ezennel elrendeltetik és arra Bálmonostor község házánál 1901. évi szeptember hó 25-ik napjának d. e. 12 óráját kitűzi, a midőn a fennebb körülírt ingatlan a kiküldési áron alul is eladatni fog.

Árverezők a kiküldési ár 10 %-át készpénzben v. óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez tegyék le.

A kir. tkvi hatóság.

Baján, 1901. június hó 22-én.

Temmer

kir. járásbíró.

Le Griffon
valódi francia
szivarkapapir és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

Tekintetes

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész Neunkirchenben, Bécs mellett, Alsó-Ausztria.

„Minden reklám dicsőretné” felül áll az Ön nem eléggé méltányolható Wilhelm-féle antiarthritikus, antirheumatikus vértisztító theájának hatása. Számos év óta eszében szenvedtem, mely annyira hevesen lepett fel, hogy heteken át az ágynat őriznem és a legkínosabb fájdalmakat kellett kiállanom, alvásról és étvágyról szó sem lehetett, minden erőszakos szer u. m. tincturák, mixturák, kenőcsök és furdók, furdósókkal és szappanokkal, enyhítettek ugyan mulólag fájdalmaimat, de a legközelebbi időváltáskor újra jelentkezett a régi baj, még pedig fokozott mértékben, úgy hogy erőim szemmel láthatólag fogytak.

Ekkor olvastam a „Berliner Tagblatt”-ban, theájának ajánlását, mire azonnal három csomagot hozattam, már ennek elhasználása után könnyebbülést éreztem és 1 1/2 év óta előrt időközben 5 ilyen küldeményvel a gyógymodort folytattam és hála annak annyira helyre vagyok állítva, hogy egészen egészségesnek és visszanyert étvágyam f. lytán erőnek és életvidornak érzem magamat, úgy, hogy ezen ősznek és a tél kezdetén a rossz idő daczára a szabadban időzhettem, anélkül, hogy a legcsekélyebb fájdalmat éreztem volna. Ezt, mélyen tisztelt Uram, „esakis Önnek köszönhetem”.
Vajha minden beteg mielőbb teljes bizalommal az Ön csodálatos theájával élne, hogy gyógyulást és új életkedvet nyerjen és Önnek, úgy mint én, hála legyen kötelezve.

Mély tisztelettel

Menzel Frigyes,

mű- és szépítő, Gottlieb Friedler At. utója posztógyárjában Országok Kallisch mellett, Orosz-Lengyelország, „Karakonyoste, 1899”.

Keil-lakk

(GLASUR)

legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. beanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glaser“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. — 1 doboz ára 45 kr. —

Mindenkor kaphatók: Herzfeld Jakab fiai utóda czégnél Baján.

Alapítottott
1862.

Schnitzer Ernő

Alapítottott
1862.

ÜVEG-, PORCELLÁN-, KÖEDÉNY-, LÁMPA-, KÉPKERET- ÉS TÁBLAÜVEG KERESKEDÉSE

B A J Á N.

Ajánl légmentesen záró

befőttes üvegeket

gyári áron.

Minden háztartásban nélkülözhetlen.

Minden közönséges

befőttes- és uborkás üvegek

legolcsóbb áron kaphatók.

